

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Sosial- og familieavdelingen

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036, Dep
0030 Oslo

Deres ref.:	Deres dato:	Vår ref.:	Saksbehandler:	Dato:
	12.12.2012	2013/776-2 S-SOS	Hallvard Øren	11.02.2013

HØRINGSUTTALELSE OM REGISTRERING AV ENKELTPERSONERS KREDITT TIL BRUK VED KREDITTVURDERING

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har i sitt embetsoppdrag oppgaver knyttet til kommunene i våre to fylkers arbeid med økonomisk rådgivning til sine innbyggere.

Fylkesmannen viser til høringsnotat vedrørende et gjeldsregister, og ønsker dette registeret velkommen. Forutsetningen er at presisjonsnivået til registeret er så godt at gode kredittvurderinger ved søknad om lån og kreditt kan foretas, i tillegg til at registeret bidrar til å hindre alvorlige gjeldsproblemer ved at færre privatpersoner opptar mer låne- og kredittforpliktelser enn de kan betjene.

Fylkesmannen støtter et offentlig gjeldsregister. Forslaget om en løsning i privat regi basert på frivillighet støttes ikke. Hensikten med et nytt register er å gi bedre oversikt over gjeld og gi bedre kredittvurdering, og da vil ikke en frivillig registrering i et privat register sikre denne grunnleggende forutsetningen for registeret.

Et offentlig register må være knyttet opp mot plikt til registrering fra alle finansinstitusjoner som tilbyr sine produkter i Norge. Dette gjelder også foretak som opererer fra utlandet. For å sikre dette må det legges inn sanksjon for foretak som ikke registrerer fordringer i registeret, ved at det de ikke kan begjære utlegg mot privatpersoner i Norge for disse krav.

For å sikre at gjeldsregisteret blir et fullverdig register som både anses som nyttig for finansforetak ved kredittvurderinger og i tillegg verner enkeltpersoner mot å oppta for mye gjeld, bør i utgangspunktet all gjeld registreres. Spesielt offentlig gjeld hvor det i dag ikke eksisterer noe felles offentlig register. Dette vil gjelde studiegjeld, straffegjeld, bidragsgjeld, skattegjeld osv. Det bør også vurderes om gjeld sikret med pant i fast eiendom, bil osv bør registreres i registeret med faktisk lånesaldo.

Kreditt sikret ved kausjon bør også omfattes for at kredittyter skal få et best mulig utgangspunkt for sin kredittvurdering.

En nedre beløpsgrense bør vurderes, men bør ikke settes for høyt. Erfaring fra gjeldsrådgivning i kommunene tyder på at mange som trenger hjelp med gjeldsproblematikk ofte får problemer selv med enkeltkrav som er under kr 10 000,- og da særlig ved mange av denne typen krav. En nedre grense for registrering kan eksempelvis settes til et beløp som kan endres årlig gjennom forskrift.

Innrapporteringsgraden må være høy. Det er i både skyldnerne og finansforetakenes interesse, og sikrer best mulig presisjonsnivå for uthenting av registerdata. Fylkesmannen legger til grunn at det i dag foreligger tekniske muligheter for å få dette til, og at bransjen i dag allerede har dataverktøy for registrering av alle aktuelle data.

I tillegg til at et gjeldsregister vil gi et bedre grunnlag for kredittvurdering, vil kreditttilbydere også få et langt bedre grunnlag for å vurdere frarådingsplikten i finansavtaleloven. Kun gjennom et velfungerende gjeldsregister vil man få effektivisert anvendelsen av denne plikten. Det vil være enklere å påberope seg frarådingsplikten med et gjeldsregister som vil danne et grunnlag for å vurdere gjeldssituasjonen på lånetidspunktet.

Det kan også kontrolleres om et finansforetak har sjekket søknader opp mot registeret, og dersom dette ikke er gjort vil det forenkle påberopelsen av manglende fraråding.

Med et gjeldsregister kan dermed resultatet være at kredittyttere i langt større grad enn i dag fraråder lånetakere fra å ta opp lån.

Det bør også vurderes å frata et finansforetak retten til å kreve inn et krav rettslig, dersom gjeldsregisteret ikke er nyttet i forbindelse med kredittvurdering og fraråding.

Fylkesmannen ser at mandatet til arbeidsgruppen og forslaget som er på høring kun er knyttet til enkeltpersoners kreditt som ikke er sikret ved registrert panterett. Av hensyn til presisjonsnivået til et fremtidig register og de samfunnsmessige grunner for å hindre fremtidig alvorlige gjeldsproblemer for privatpersoner må det arbeides for at også annen gjeld, og da særlig offentlig gjeld, blir registrert i registeret.

Med hilsen

Bente Rygg
underdirektør

Hallvard Øren
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.